

Gent, 12 september 2024

Aan de heer Armour Campbell, Director

Lyon & Turnbull

33 Broughton Place, Edinburgh, Midlothian, EH1 3RR, United Kingdom

Geachte heer Cambell

Op uw aankomende veiling van 19 september 2024 wordt een brief van Elizabeth I (1533-1603), Koningin van Engeland en Schotland, aan Jan van Hembyse, voorschepen van de keure ('premier eschevin') van Gent, gesigneerd door de Koningin en gedateerd Richmond, 30 december 1578, te koop aangeboden (lot 192).

Zie de aankondiging op uw website: <https://www.lyonandturnbull.com/auctions/books-and-manuscripts-819/lot/192>

Volgens het herkomst- of bestemmingsbeginsel, een algemeen aanvaard principe van de archivaliek en toegepast bij professioneel archiefbeheer, is een archiefdocument zoals een brief bestemd om bewaard te worden in het archief van de bestemming van de brief.

Deze brief is gericht aan Jan van Hembyse in zijn hoedanigheid van voorschepen of eerste schepen van de keure (de belangrijkste van de twee schepenbanken in Gent) en politiek leider van de Calvinistische Republiek van Gent in 1578, dus als politiek persoon, niet als privépersoon. De brief behandelt ook een politieke aangelegenheid – de situatie van de katholieke edelen gevangen in Gent – en geen privéaangelegenheid. De Koningin richt zich trouwens niet alleen tot Hembyse, maar tot 'vous et des aultres messieurs, qui ont la superintendance et maniement des affaires de dela' (u en de andere heren die de zaken ginds overzien en behandelen'), dus het bestuur van Gent.

Het is vrijwel zeker dat deze brief effectief aan Hembyse is overhandigd door de Engels-Vlaamse gezant en spion Daniel Rogers, zoals u terecht opmerkt in de Voetnoot op uw website, met verwijzing naar een brief van Rogers naar Sir Francis Walsingham. Uit deze brief naar Walsingham blijkt overigens ook dat Rogers de inhoud van de brief van de Koningin met Hembyse heeft besproken en er bij hem op aangedrongen heeft om het verzoek van de Koningin in te willigen, dit is: de katholieke gevangenen in Gent een eerlijke proces voor een bevoegde rechtbank te geven.

Het is daarom duidelijk dat de brief aan Hembyse bestemd is om bewaard te worden in het archief van de Stad Gent, en bijvoorbeeld niet in een of ander privéarchief of een andere openbare instelling, ook al is er geen bewijs of aanwijzing dat de brief ooit zijn finale bestemming, het Gentse stadsarchief, bereikt heeft. De brief is inderdaad onbekend aan alle onderzoekers van de archiefbronnen van de Gentse Calvinistische Republiek en aan alle archivariissen van de Stad Gent sinds de oprichting van het Stadsarchief in 1817.

Aangezien deze brief een overheidsdocument is, gericht aan een officieel vertegenwoordiger van de Stad Gent, is het ook evident dat het huidige bestuur van de Stad Gent, als rechtsopvolger van het stadsbestuur van 1578, de rechtmatige eigenaar van deze brief is. Het Algemeen

Rijksarchief van België onderschrijft onze visie op deze zaak en erkent onze eigendom van deze brief.

Daarom verzoeken wij u vriendelijk de teruggave van deze brief aan de Stad Gent of tenminste het nemen van de nodige bewarende maatregelen om de rechten van de Stad Gent op deze brief maximaal te vrijwaren in afwachting van verder onderzoek.

We danken u om de goede ontvangst van deze brief te willen bevestigen en het gevolg mee te geven dat U hieraan zal hechten binnen de kortst mogelijke termijn.

Met vriendelijke groeten

Filip Watteeuw

Schepen van Mobiliteit, Publieke Ruimte en Stedenbouw

Stad Gent

Mieke Hullebroeck

Algemeen Directeur

Stad Gent